

NAGYPÁLI HÍRMONDÓ

„GAZDÁLKODJ OKOSAN! - VÉGESEK AZ ENERGIÁINK” RÉGIÓS TANÁCSKOZÁS A FALUHÁZBAN

- Régiós tanácskozás a Faluházban
- Játszóház - Farsangi álarckészítés
- Itt a farsang ...
- Farsangi népszokások, kiszabáb
- Konferencia a vidéki területek fenntartható turizmusáról
- Múltidéző
- Fiatal családok otthonának építését tervezik
- Suzuki Splash a Hivatal szolgálatában
- Rendőrségi felhívás!
- A vezetés veszélyei idős korban
- Megemlékezés

Ismét rangos esemény házigazdája volt Nagypáli február 21-én, itt került sor az NMI Művelődési Intézet Nkft. valamint a Nyugat-Magyarországi Ökorégió Egyesület szervezésében zajló régiós környezetvédelmi tanácskozás lebonyolítására.

A magánszemélyek és közösségek ökológiai szerepvállalásáról szóló utazó programsorozat - melynek negyedik helyszíne volt Nagypáli -, a nyugat-dunántúli megyékben élők ökológiai tudatformálását tűzte ki célul.

A lakiteleki Népfőiskola Alapítvány által létrehozott NMI Művelődési Intézet Nonprofit Kft. 2017. január 1-én kezdte meg szakmai tevékenységét, elsődleges célja a közművelődési feladatellátás biztosítása a helyi társadalom-, és gazdaságfejlesztés szolgálatában. Az országos szakmai hálózat küldetésének tekinti, hogy a közösségeket képessé tegye saját értékeik felismerésére és az ebből adódó lehetőségek kihasználására, valamint ennek támogatására képzések, tudásmegosztó alkalmak révén szakmai utánpótlást is biztosítson. A Nyugat-magyarországi Ökorégió Egyesülete Zala, Vas és Győr-Moson-Sopron megyéből tömörít önkormányzatokat, intézményeket, egyesületeket és gazdasági társaságokat, a környezet szennyezését, a káros anyagok kibocsátását csökkentő beruházásokat is bonyolít.

A tanácskozás résztvevőit Nagypáli polgármestere, Köcse Tibor köszöntötte, majd filmvetítés keretében mutatta be, hogy mi mindent tett ez a falu a környezetkímélés érdekében. Beszédében kiemelte, hogy az ökofalu önkormányzata mindig is felkarolta

az ilyen és hasonló rendezvények lebonyolítását, a saját, valamint a hazai és nemzetközi partnerek környezetvédelemben elért eredményeinek, jó példáinak bemutatását. A tanácskozáson az NMI szombathe-

lyi munkatársa, Éles Krisztina többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a klímaváltozás hatásainak enyhítése, a környezetvédelem mindenkire egyformán ró kötelezettséget és felelősséget, a közösségi szemléletformálás, ismeretterjesztés a közművelődési közalkalmazottaknak is kiemelt feladata. A Nyugat-magyarországi Ökorégió Egyesület vezetője, Galamb István előadásában bemutatta az egyesület felépítését, működését, beszélt a témához illő projektek tervezéséről, tájékoztató fórumok szervezéséről. Az egyesület tavaly novemberben Körmenten rendezett programot vállalkozók részére az osztrák-magyar partneri kapcsolatok kialakításának elősegítésére, azóta pedig nemzetközi kapcsolatai Horvátországra és Szlovéniára is kiterjednek. A határon túlnyúló ökorégiók mentori szerepét Ausztria látja el, a környezetkímélő, a megújuló energiaforrások biztosítására irányuló uniós pályázatok elkészítésében, a források lehívásában szerzett tapasztalatok átadása előnyös a tagok számára, emellett a megújuló energiaforrások gyártásával foglalkozó hazai vállalkozások külföldi piacszerzését is elősegítik. Hangsúlyozta, hogy a tagság közös erőfeszítéssel, kooperációval, innovatív ötletekkel és azok megvalósításával sokkal jobb eredményeket tud elérni a környezetvédelem területén. A környezettudatos életre nevelés, ismeretterjesztés, felvilágosítás minél szélesebb körben, már egészen korai életszakaszban kell, hogy megvalósuljon, ezt célozza a „Föld meséje” programsorozat, melybe már 25 óvodát vontak be. A konferencia résztvevői megismerkedhettek az osztrákok által megvalósított jó példákkal, a megszerzett ismereteik felhasználásával alkalmassá váltak kisebb teameket alakítva témához illő projektek kidolgozására, továbbá helyszíni bejáráson is meggyőződhetnek a házigazda település falufejlesztési programjának eddigi eredményeiről. (hkzs)

JÁTSZÓHÁZ - FARSANGI ÁLARCKÉSZÍTÉS

Borongós téli szombat délután Nagypáliban: a Faluházban közösségi programra gyülekeznek a gyerekek és szüleik, s bár az influenzajárvány időszaka volt, ennek ellenére szép számmal tudtak eljönni a rendezvényre. Számukra a program már ismerős volt, hisz a hagyományoknak megfelelően a korábbi években megszokott játszóházak sorozatában a farsangi következett.

A falu közművelődés szervezője már előre készült, hogy a gyerekek és őket segítő szüleik a farsangi jelmezes felvonulásra elkészíthessék álarcukat. A szülők segítségével szépen alakultak a különböző alakokat formázó álarcok. Legtöbbször elsősorban a farsangi bálokban megszokott díszített szemüvegformát készítették, de voltak állatfigurákat utánzó

arcformák is. Az álarcok díszítésénél népszerűek volt a különböző színű zselés-csillám tollak, mert ezekkel könnyen és szépen lehetett dolgozni a kis kezeknek is.

Kora estére az összes gyerek elkészült a munkával és haza indultak a szüleikkel, tervezgetve az álarc-hoz illő jelmezeket is. (hi)

ITT A FARSANG...

Február 25-én, egy napsütéses szombat délután a Nagypáli gyerekek, szüleikkel és nagyszüleikkel igyekeztek a Községi Házba a hagyományos farsangi rendezvényre.

Színes, ötletes, rémisztő maskarába öltöztek, kicsik és nagyok, és persze volt egy-két vállalkozó kedvű szülő is, akik szintén jel-

mezt öltöztek. Helyi hagyományokhoz híven a jelmezes felvonulás után a gyerekek örömeire „Zsákbamacskát” játszottunk, egy-egy farsangi éneket, verset előadók, egy nagy zsákból meglepetés figurát húzhattak ki, jutalomként.

Majd ezt követően felelevenítettünk egy farsangi népszokást is, a Községi Ház előtt elégettük a szalmából készült „Kiszebábot”, közben a tűz körül álló nagyobb gyerekek dobszó kíséretében télűző versikéket mondogattak.

Ez idő alatt a zsűri is meghozta a fontos döntését, minden jelmezt viselő gyermek és szülő egyfor-

mán különdíjat kapott, aminek mindenki nagyon örült. Közben az asztalokra sok-sok finomság került, természetesen a farsangi szokásoknak megfelelően, fánk is.

A résztvevők nagyon jól érezték magukat, az „eszem-iszom” estig folytatódott. (ffj)

FARSANGI NÉPSZOKÁSOK - KISZEBÁB ÉGETÉSE

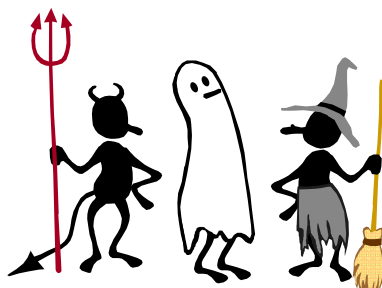

A farsang hangos mulatságait egy középkori hiedelem teremtette meg.

A középkori emberek azt hitték, hogy a tél utolsó napjaiban a Nap elgyengül (hiszen a nappalok rövidebbek, az éjszakák hosszabbak), és ártó szellemek, boszorkányok kelnek életre. A jelmezes felvonulás, a zajok, a boszorkánybábú égetése éppen ezen ártó lények elűzését volt hivatott megvalósítani. Sok helyen tüzes kereket görgettek, nagy máglyákat raktak, mert úgy hitték a tűz ereje, segíti a Napot, hogy újra erőre kapjon. Eredetileg azért

öltöztek jelmezbe, hogy elűzzék a halált, a rosszat és a hideget. A régi babonákat mára elfeledték az emberek, de a jelmezes felvonulások megmaradtak. Egyes helyeken a régi népszokásokat is őrzik.

A babona szerint a kiszebáb égetése megszabadítja az embereket minden bajtól. A téltemető népszokás igen kedvelt volt a falusi népek körében. Ma már csak elvétve találkozhatunk ezzel a szokással. A lényege, hogy a gyermekek kiszebabát és zajkeltő szerszámokat készítenek, mellyel a település központjába vonulnak. A vonulás közben hangosan zörgetik szerszámaikat és télűző rigmusokat kiabálnak. (Kisz, kisse haj! Elűzzük a betegséget, behozzuk az egészséget, haj!) A vonulás a téren felállított máglyánál ér véget, ahol az összegyűlt személyek gondúzó cédulákat tűznek fel a kiszebabára, majd bedobják a tűzbe. A papírokra azt írják fel, hogy ki mitől szeretne megszabadulni. A máglya elhamvadásáig tavaszköszöntő versikéket és dalokat énekelnek.

Mentovics Éva:

Télkergető maskarák

Kiszebáb, szalmabáb,
havat szór a vaslapát.
Pedig bizony, de jó volna,
ha a tél már behódolna,
nem szórná a pelyheket,
csitulna a fergeteg,
nem vágatna, szökkenne,
nyargalna a völgyekbe,
nem vacognánk remegve,
s nem hűtené jegesre
odalenn, a part alatt
a hullámzó nagy tavat!

Kiszebáb, szalmabáb,
csuda klassz a maskarád!
Jól nézel ki, remekül!
A tél biztos menekül,
ha meglátja üstököd.
Bokrok alá sündörög,
aztán iszkol hanyatt-homlok,
megkerülve tavat, dombot.
Erdők mélyén tántorog,
s ha a jégcsap rácsorog,
havat, tócsát hátrahagy,
elkullog a fák alatt.

Rőzseláng és vaslapát,
télkergető maskarák,
lobogjatok, zörögjetek,
fusson a tél előletek!

SZENNYVÍZCSATORNA NAGYPÁLIBAN

Szennyvízcsatorna-hálózatot avattak Nagypáliban. A négy községet és Zalaegerszeg két településrészét érintő beruházás első ütemét Boros Imre tárca nélküli miniszter, a térség országgyűlési képviselője adta át.

A 700 millió forintos fejlesztés első ütemében Neszelén, Kispáliban és Nagypáliban készült el a csatornarendszer, augusztus végéig pedig Kiskutason, Nagykutason és Ságodban is kialakítják a hálózatot. A költségeket 88 százalékban az állam vállalta, a többi részét a lakosság és az önkormányzatok fizetik. A térségben élő mintegy kétezer embernek háztartásonként százezer forinttal kell hozzájárulni a fejlesztéshez. Az összeget hat év alatt kell kifizetni. A kamatokat az önkormányzatok átvállalják.

A szennyvízrendszer kivitelezésére kiírt pályázatot a Hoffmann Rt., a Hydrocomp Kft. és a Kaiser Kft. alkotta konzorcium nyerte meg. A projekt lebonyolítását a Vízber Kft. végezte. A beruházás első ütemét Boros Imre tárca nélküli miniszter avatta fel. Az ünnepséget megelőzően a csatornázás jelentőségéről úgy nyilatkozott:

végleg eldőlt az az álvita, amely arról szól, hogy életképesek, vagy életképtelenek a kistelepülések, és „az élet győz a képtelenség felett”. Boros Imre utalt arra, hogy a térség kisközségeiben már minden feltétel adott a modern élethez, a vállalkozáshoz.

Köcse Tibor arról számolt be, hogy a szennyvízhálózat kialakításával teljessé vált Nagypáli közműrendszere. Már csak a csillagpontos kábelhálózat megépítése van hátra, és városi színvonalúvá válik az infrastruktúra. A polgármester közölte: mindez új utat nyit a község fejlődése előtt. A 327 lelkes település 94 telek kialakításába kezdett. Ezek értékesítése a remények szerint rövid időn belül megduplázza a lakosság számát.

Az avatási ünnepség.

Zalai Napló, 2002. március 20.

Zalaegerszegi É-i főgyűjtő regionális szennyvízvezeték alapcső elhelyezése

2001. május 18.

Beruházó: Zalaegerszeg, Nagykutas, Kiskutas, Nagypáli, Kispáli Önkormányzatok
Tulajdonos Községe

Lebonyolító: VÍZBER Kft.

Kivitelező: Zalai Csatornaépítő Konzorcium
Tagjai: HOFFMANN Építőipari Rt.
HYDROCOMP Mélyépítő Kft.
KAISER Építőipari Kft.

A regionális szennyvízvezeték alapcső elhelyezését megőrkítő emléktábla a faluközpontban.

FIATAL CSALÁDOK OTTHONÁNAK ÉPÍTÉSÉT TERVEZIK

Nagypáli Önkormányzata nem mondott le arról a régóta meglévő tervéről, hogy a falu lélekszámának gyarapodását ne csak az újonnan letelepülő családok jelentsék, hanem az itt felnövő fiataloknak, fiatal családoknak a faluban történő letelepedésével is növelje a közösséget.

Archív látványterv: Fecskeház

Ugyanakkor igényként jelentkezik a fiatalok körében is az önálló életet elősegítő lakhatási megoldások kialakítása. Ehhez kíván partner lenni a település vezetése Nagypáli Fejlesztési Programjának következő ütemének megvalósításával. A fiatalok számára kedvező méretű és rezsiúj bérlakások építésével segítenék a faluban maradásuk kezdeti éveit.

Az Önkormányzat terve szerint a fiataloknak pályázni kell majd a bérlakásra, s a pályázatuk elfoga-

dását követő néhány évnit eltöltve a bérlakásban, már könnyebben tudják vállalni a saját otthon kialakítását a településünkön. A bérlakások kialakításánál cél, hogy azok energiatakarékos építésűek legyenek. A korszerű napelemekkel az elektromos áram, a napkollektorok telepítésével a használati meleg víz költségeit lehessen kedvező mértéken tartani és a használatuk csak kismértékben terhelje a fiatalok pénztárcáját. Ennek

eredményeként képződő nagyobb megtakarításukkal hamarabb képesek önálló lakhatást kialakítani. Az Önkormányzat elgondolása az, hogy a faluban megüresedő, lakatlanná váló ingatlanok felújításával tudjanak a fiatalok a település polgárai maradni. Ezzel a megoldással a település is profitálna, mivel növekedne a lélekszám, s nem lennének gazdátlan ingatlanok sem.

SUZUKI SPLASH A HIVATAL SZOLGÁLATÁBAN

Nagypáli Közös Önkormányzati Hivatal működési területén történő ügyintézés érdekében, a dolgozók által korábban használt öreg autót egy fiatalabb, Suzuki Splash autóra cserélték. Ez az autó a miniautók kategóriájába tartozik, mely az európai emberek szájíze szerint lett tervezve az Esztergomban készült Swift alapjaira. Az autóban a műszerfal teljesen egyedi, sokkal nagyobbak érzi a vezető az autót a kormány mögött ülve. A tágas térérzet a magas ülőpozíciónak - ami kényelmessé teszi a ki és beszállást -, a magasan elhelyezett váltókarnak, és a széles, mélyen benyúló műszerfalnak köszönhető.

RENDSZERES PROGRAMJAINK A KÖZÖSSÉGI HÁZBAN

Az IKSZT keretében szervezett heti rendszerességgel működő programok a Közösségi Házban:

Hétfő	10.00 óra - Tilinkó Zenebölcsőde
Kedd	17.30 óra - Karate edzés
Szerda	18.00 óra - Zenés alakformáló torna
Csütörtök	18.00 óra - ZUMBA
Péntek	17.00 óra - Néptánc tanfolyam
Péntek	18.00 óra - Karate edzés

RENDŐRSÉGI FELHÍVÁS!

A melléképület sem mellékes!

Házunkat bejárati ajtóval, biztonsági zárral, esetleg kamera-, vagy riasztó-rendszerekkel is védjük. A melléképületeken azonban sok esetben még lakat sincs. Viszont sokszor drága kisgépeket (fünyirő, kerti traktor), kerékpárokat is rejtenek ezek a tárolók. Úgyhogy a melléképületek védelme sem mellékes.

- **Ne csak lakását védje!**
- **Udvarát** ne csak előlről díszítse kerítés! **Kerítse körbe!** Ügyeljen arra, hogy hátulról, a melléképületek felől se lehessen észrevétlenül bemenni a portára!
- **Tartsa zárva a kertkaput** elől és hátul is, hogy távol tartsa az idegeneket! Csak az mehessen be Önhöz, akit be akar engedni!
- **Tartson házőrző kutyát**, főleg, ha egyedül él!
- **Melléképületei** az ott tárolt gépek, berendezések értékének megfelelő **erősségű fallal, ajtóval** rendelkezzenek!
- **Szereljen fel biztonsági zárat** a tárolóra is, s **ne legyen rest** mindig **használni** is azt! Nappal is zárja épületeit!
- **Szereltesse mozgásérzékelős lámpát** az udvarba, hogy sötétben se maradjon titokban, ha hivatlan látogató ólalkodik az udvarban.

Zala Megyei Rendőr-főkapitányság

Elektronikus Bűnmegelőzési Információs Rendszer

2017. február - lakossági hírlevél

A vezetés veszélyei idős korban

Életkorunk előrehaladtával már romolhat a látásunk, a hallásunk, a sebesség- és a távolságbecslésünk, valamint a reflexeink is lassulhatnak. A Zala Megyei Rendőr-főkapitányság az alábbi tanácsokkal szolgál a balesetek megelőzése érdekében.

Balesetveszélyes, ezért ne vezessen tovább, ha:

- szürke hályog, glaukóma, farkasvakság korlátozza a látását,
- mozgásszervi betegségei korlátozzák a járművezetésben,
- emlékezetkiesései vannak,
- váratlan rohamokkal járó megbetegedésben szenved,
- a betegségeire olyan gyógyszert szed, amely mellett nem ajánlott a járművezetés!

Csökkentheti a kockázatot, ha:

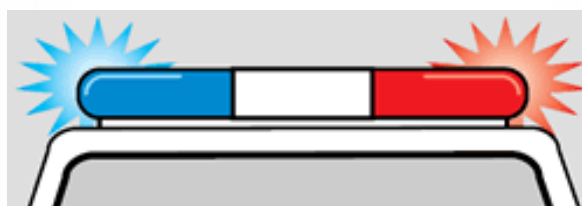
- úgy időzíti utazásait, hogy nappal, de nem csúcsforgalomban vezet,
- jól megvilágított utakat választ, jó parkolási lehetőséggel,
- kerüli a bonyolult közlekedési helyzeteket,
- városban is bekapcsolja az autó tompított fényszóróját, ügyel a helyes követési távolságra,
- betartja a jobbra tarts szabályát, elengedi a gyorsabban haladókat,

- előrelátóan vezet és mindig megadja az elsőbbséget,
- tartózkodik a gyakori sávváltásoktól, mindig használja az irányjelzőt,
- legalább másfél óránként kisebb pihenőt Előző oldal (C/17)

Ami segítheti Önt a balesetmentes közlekedésben:

- Javítsa fizikai állapotát! Már rendszeres sétával is sokat tehet érte.
- Javítsa szellemi állapotát! Fejtsen keresztrejtvényt, olvasson könyvet, társasjátékozzon az unokákkal! Lényeg, hogy ne hagyja lelassulni a gondolkodását!
- Ügyeljen rá, hogy semmi ne vonja el figyelmét a vezetéstől! (rádió, beszélgetés, stb.)
- Válasszon olyan autót, amelyben szervokormány, blokkolásgátló (ABS), menetstabilizáló (ESP), automata sebességváltó, klímaberendezés, állítható ülések és kormány segíti a járművezetést!
- Kérjen tanácsot háziorvosától! Ha szükséges, pályaalakalmassági vizsgálaton ellenőriztesse járművezetői képességét!

Zala Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnmegelőzési Alosztálya

HÍRMORZSÁK A FALU ÉLETÉBŐL

KONFERENCIA A VIDÉKI TERÜLETEK FENNTARTHATÓ TURIZMUSÁRÓL

2017 Február közepén zajlott egy három napos konferencia az olaszországi Bergamo városában.

A konferencia célja első sorban olyan szakemberek, vállalatok képviselőinek előadásából állt, akik közvetlenül befolyásolják a vidék turisztikai lehetőségeit.

A plenáris ülések négy témakört öleltek fel a három nap alatt: a vidék életképességét, az érték-

láncokat (vidéki-városi kapcsolatok, értékesítési csatornák, körkörös gazdaság stb.), a vidéki élményt és ennek közvetlen elemeit (mit vár el a vendég egy vidéki látogatás során), valamint a digitalizációt (kommunikációs csatornák fejlődése, online értékesítés stb.).

Véletlen szerencsének köszönhető, hogy a nagypáli delegáció megismerkedhetett a konferencia egyetlen magyar előadójával, *Dr. Hajas Pállal*, aki *Kozárd község polgármestereként* tartott előadást a faluban véghezvitt fejlesztésekről és a falu turisztikai-regionális jelentőségéről mintegy 200 résztvevőnek. Mindkét fél részéről felmerültek jövőbeni együttműködési lehetőségek is.

A három napos konferenciát egy munkacsoportos előadás zárta, melyek közül a vidéki élményen vett részt Nagypáli képviselője, melynek célja a résztvevők tapasztalatainak megosztása, és a tudástranzfer volt.

MEGEMLÉKEZÉS

Nyugdíjazásakor kapott fényképalbummal

Gaál Dezső 65 éves korában elhunyt.

Nagypáli kötődésű ember volt, a 90-as évek második felétől 2010-ig dolgozott az önkormányzatnál. Tevékenyen vett részt a falumegújítási munkákban, egészen a betegségéig. Évekig küzdött még a kórral, ami végül is 2017 januárjában legyűrte. Hamvait a nagypáli temetőben helyezték örök nyugalomra.

NAGYPÁLI HÍRMONDÓ

A KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadó-főszerkesztő: Kócse Tibor

Szerkesztő: Huberné Kuncsik Zsuzsanna

Képszerkesztő: Huber Imre

Kiadja: Nagypáli Község Önkormányzata

Szerkesztőség ügyfélszolgálat: 8912 Nagypáli, Arany J. u. 26.

Tel./fax:(92) 564-041

E-mail: nagypali-onkormanyzat@zelkanet.hu

Web: nagypali.hu

PROGRAMAJÁNLÓ

Április 1. /szombat/: Budapesti kirándulás

Április 8. /szombat/: Húsvéti tojásfestés az IKSZT-ben

Április 17. /hétfő/: Húsvéti népszokások ápolása a falu központban